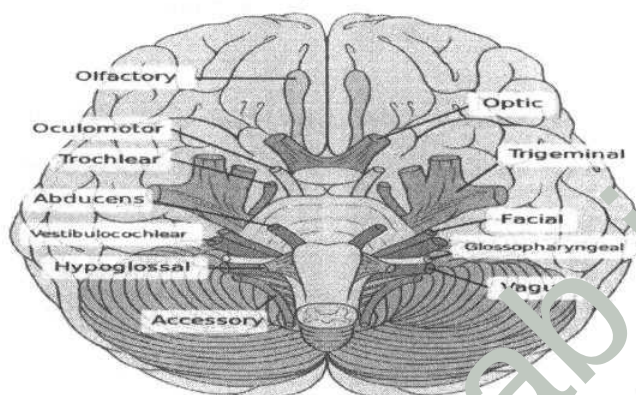

نورواناتومی اعصاب مغزی

پایه و بالینی

مؤلفان:

دکتر فاسم ساکی

استاد نورواناتومی دانشگاه جندی شاپور اهواز

دکتر علی رضائی پور

استادیار جراحی مغز و اعصاب دانشگاه جندی شاپور اهواز

عباس حیدری مقدم

دانشجوی دکتری علوم تشریحی دانشگاه جندی شاپور اهواز

زهرا جوزی

کارشناس ارشد علوم تشریحی دانشگاه جندی شاپور اهواز

عنوان و نام پدیدآور : نورواناتومی اعصاب مغزی: پایه و بالینی / مولفان قاسم ساکی...[و دیگران]؛ ویراستار ادبی سیاوش مولایی بیرگانی.

مشخصات نشر : اهواز: انتشارات علوم و فنون پزشکی اهواز، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری : ۲۰۹ص: مصور(بخشی رنگی)، جدول.

شابک : 978-600-7937-30-3

وضعیت فهرستنویسی : فیبا

یادداشت : مولفان قاسم ساکی، علی رضا تیموری، عباس حیدری مقدم، زهرا جوزی.

موضوع : اعصاب مرکزی -- کالبدشناسی

موضوع : اعصاب -- کالبدشناسی

شناسه افزوده : ساکی، قاسم، ۱۳۴۷ -

شناسه افزوده : مولایی بیرگانی، سیاوش، ویراستار

رده بندی کنگره : QM ۴۵۰/۳۸۰۸۱۳

رده بندی دیویی : ۸۱/۶۱۱

شماره کتابشناسی ملی : ۴۱۵۱۶۸۵

کتاب با عنوان نورواناتومی اعصاب مغزی: پایه و بالینی: قاسم ساکی، علی رضا تیموری، عباس حیدری مقدم، زهرا جوزی در جلسه کمیته، تالیف و ترجمه دانشگاه علوم پزشکی اهواز مورخ ۹۴/۳/۲۷ مطابق با بند ۳ ماده ۷ آیین نامه چاپ و انتشار آثار علمی جهت چاپ مورد تأیید قرار گرفت.

اخطار!

هرگونه چاپ و تکثیر (اعم از: زیراکس، بازنویسی، ضبط

کامپیوتری، تهیه CD) از محتویات این اثر بدون اجازه کتبی از

مؤلف ممنوع است. متخلفان به موجب بند ۵ از ماده ۲ قانون حمایت نام کتاب: نورواناتومی اعصاب مغزی: پایه و بالینی از مؤلفان، مصنفان و هنرمندان تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند. نویسندگان: قاسم ساکی، علی رضا تیموری، عباس حیدری مقدم، زهرا جوزی.

ویراستار ادبی: سیاوش مولایی بیرگانی.

صفحه ارا: مرضیه اعتمادفر

ناشر: انتشارات علوم و فنون پزشکی اهواز

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۴

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

بها: ۳۰۰۰۰ تومان

تصادفات دادگستری-کوچه خاکسار-پلاک ۱۲۰

تلفن تماس: ۰۶۱-۳۳۳۳۲۸۹۳-۳۳۳۳۳۸۶۵

دورنگار: ۰۶۱-۳۳۳۶۴۵۶۸

نشانی های اینترنتی:

www.olfo.ir

www.parsinbook.ir

پست الکترونیکی:

olomofonon.pezeshki@gmail.com

فهرست

۱	سخن مؤلفان.....
ب	مقدمه.....
ت	کلیاتی در مورد اعصاب مغزی.....
۱۷	فصل اول: عصب بویایی.....
۲۵	فصل دوم: عصب بینایی.....
۳۵	فصل سوم: عصب اوکولوموتور.....
۴۳	فصل چهارم: عصب تروکلئار.....
۵۱	فصل پنجم: عصب تری شینال.....
۷۵	فصل ششم: عصب ابدوسنس.....
۸۵	فصل هفتم: عصب فاشیال.....
۹۷	فصل هشتم: عصب شنوایی تعادلی.....
۱۰۷	فصل نهم: عصب گلسوفارنژیال.....
۱۱۷	فصل دهم: عصب واگوس.....
۱۲۷	فصل یازدهم: عصب اکسسوری.....
۱۳۵	فصل دوازدهم: عصب هیپوگلس.....
۱۴۱	فصل سیزدهم: کلیاتی در مورد راه کورتیکونوکلئار.....
۱۴۹	پیوست:.....
۲۰۹	منابع:.....

سخن مؤلفان

بی‌تردید تشخیص اختلالات حسی و حرکتی بدن و همچنین درمان آنها نیاز به آشنایی کامل و دقیق با رشته‌های عصبی ناقل این پیام‌ها دارد. حس قسمت اعظم سر و صورت و حرکات عمده سر و گردن بر عهده اعصاب مغزی گذاشته شده است. همچنین حرکات مرتبط با قسمت عمده لوله گوارش، ضربان قلب، میزان تنفس و ترشح بزاق توسط اعصاب سمپاتیک نخاعی و پاراسمپاتیک مغزی تنظیم می‌شود و این امر ضرورت و اهمیت آشنایی متخصصان اعصاب و رشته‌های مختلف توانبخشی با مسیر اعصاب مغزی، چه در سیستم عصبی مرکزی، چه در سیستم عصبی مرکزی، را نشان می‌دهد.

کتاب حاضر که ماحصل سال‌ها تدریس مؤلفان آن در دانشگاه‌های معتبر کشور و مطالعه کتاب‌ها و مقالات معتبر دنیا می‌باشد با بیانی ساده و با بهره‌گیری از شکل‌ها و تصاویر مناسب رنگی به بیان مفاهیم درامدل دوازده زوج عصب مغزی پرداخته است و در آن سعی شده است تا مطالب نورواناتومی با نه رشته عصبی و آناتومی بالینی درهم آمیخته شود.

بنابراین، امید است که دانشجویان محترم رشته‌های مختلف پزشکی بویژه دستیاران محترم رشته‌های نورولوژی، ارتوپدی و حتی دانشجویان دوره‌های تحصیلات تکمیلی علوم تشریحی، فیزیولوژی و توانبخشی از مطالعه این کتاب بهره لازم را ببرند.

در پایان اذعان می‌داریم علی‌رغم تلاش و کوشش فراوانی که در تألیف این کتاب به عمل آمده است این اثر همانند سایر آثار بشری خالی از نقص نیست. لذا از تمامی همکاران و صاحب نظران علوم اعصاب انتظار داریم تا نظرات اصلاحی خویش را بیان بفرمایند تا "ان شاء الله" در چاپ‌های بعدی مورد استفاده قرار گیرد.

مقدمه

سیستم عصبی (Nervous system) نقشی بسیار مهم در هماهنگی و ارتباط بین ارگان‌های مختلف یک موجود زنده در سریع‌ترین زمان ممکن ایفاء می‌کند. علاوه بر این، سیستم عصبی باعث ارتباط موجود زنده با محیط می‌شود و این نقش بسیار با ارزش است چرا که هیچ موجود زنده‌ای جدای از محیط خود نمی‌تواند زنده بماند. موجود زنده باید با محیط خود مرتبط باشد و به عنوان مثال، تغییرات دما را احساس کند. سیستم عصبی از دیدگاه آناتومیست‌ها دو بخش دارد که عبارتند از:

۱- سیستم عصبی مرکزی (Central nervous system): این بخش از سیستم عصبی که شامل مغز و نخاع است، گرچه از لحاظ ابعاد و حتی وزن از بسیاری از کامپیوترهای رومیزی سبکتر است، اما در واقع پیچیده‌ترین و دقیق‌ترین دستگاه محاسبه در جهان است. سیستم عصبی مرکزی علاوه بر دریافت و پردازش حجم بسیاری از اطلاعات حسی، انقباض عضلات را نیز تنظیم می‌کند. نقش این سیستم عصبی مرکزی در استنتاج و استدلال منطقی نقشی ویژه دارد.

۲- سیستم عصبی محیطی (Peripheral nervous system): این سیستم عصبی پیام‌های عصبی را از ارگان‌های مختلف بدن دریافت و به سیستم عصبی ارسال می‌کند و بر عکس، پیام‌های صادره از سیستم عصبی مرکزی به ارگان‌های هدف را، که شامل عضلات و غدد است، ارسال می‌کند. سیستم عصبی محیطی شامل تعداد دوازده زوج عصب مغزی (Cranial nerves) و سی و یک زوج عصب نخاعی (Spinal nerves) است. در صفحات پیش رو اعصاب دوازده گانه مغزی به تفصیل شرح داده خواهند شد.